

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.II.20.598/2025/13. szám

A Debreceni Ítéltábla a dr. pártfogó ügyvéd (cím) által képviselt 'felperes neve' (cím) felperesnek – a dr. Koszorús Jenő ügyvéd (cím) által képviselt "alperes neve" (cím) alperes ellen kártérítés és sérelemdíj megfizetése iránt folyamatban lévő perben – amely perbe a dr. Huszár Balázs kamarai jogtanácsos által képviselt beavatkozó neve (cím) az alperes pernyertességének előmozdítása érdekében beavatkozott – a Miskolci Törvényszék 10.P.21.415/2024/45. számú ítélete ellen a felperes által 48. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán – tárgyaláson kívül – meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét – az ügy érdemét nem érintve – helybenhagyja.

Megállapítja, hogy a pártfogó ügyvéd díját és a meg nem fizetett 190 000 (egyszázkilencvenezer) forint fellebbezési illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

[1] A felperes kérelmére a Debreceni Törvényszék végrehajtást rendelt el a ... Megyei Rendőr-főkapitánysággal szemben 375 000 forint és járuléka behajtása érdekében. A végrehajtás az alperesi végrehajtó iroda előtt volt folyamatban 0766.V.1276/2022. szám alatt. A végrehajtási eljárás során a végrehajtandó követelést behajtották, azonban az összeget a behajtást követő 15 napon belül nem utalták ki a felperes részére, hanem azt továbbra is a végrehajtói le-téti számlán kezelték. A végrehajtási eljárás adósa időközben a végrehajtás megszüntetése iránt indított pert, amelyben az eljáró bíróság a végrehajtást felfüggesztette, majd jogerős ítélettel a végrehajtást megszüntette. A behajtott 375 000 forintot a felperes részére nem fizették ki.

[2] A felperes keresetében kérte kötelezni az alperest 375 000 forint kártérítés és 2 000 000 forint sérelemdíj, valamint ezen összegek után járó késedelmi kamat megfizetésére. Keresetét az elsőfokú bíróság felhívást követően is kifejezetten a végrehajtói irodával szemben tartotta fenn.

[3] Az alperes a kereset elutasítását kérte, annak jogalapját és összecszerűségét is vitatva.

[4] Az alperesi beavatkozó szintén a kereset elutasítását kérte, elsődlegesen az alperes perbeli legitimációjának hiányára hivatkozva, de azt érdemben is vitássá tette.

[5] Az elsőfokú bíróság a fellebbezéssel támadott ítéletében a keresetet elutasította és kötelezte a felperest az alperes javára 150 000 forint, az alperesi beavatkozó javára 118 750 forint perköltség megfizetésére. Megállapította, hogy a meg nem fizetett 142 500 forint kereseti illetéket az állam viseli.

[6] Az ítélet indokolásában a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:549. § (2) bekezdésének és a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Vht.) 236. § (1) bekezdésének ismertetését követően kifejtette, hogy ezen anyagi jogi rendelkezések nem tartalmazzak arra vonatkozó előírást, hogy kártérítés/sérelemdíj iránti igényét kivel szemben köteles érvényesíteni a jogosult. Anyagi jogi kérdés ezért annak eldöntése, hogy a felperes igényét kivel szemben érvényesítheti. Az irányadó eseti döntések (BDT2024. 4861., Kúria Pfv.21.845/2013/4., Pfv.III.21.023/2020/9.,

Szegedi Ítéltábla Gf.30.022/2024/6. és Pf.20.074/2023/12. szám alatti ítéletek) felhívása mellett kifejtette, hogy a végrehajtással összefüggő közhatalmi feladatokat az önálló bírósági végrehajtó látja el, akinek szakmai tevékenysége és az ahhoz kapcsolódó felelőssége elkülönül a végrehajtó iroda működtetésével járó tevékenységtől és az azzal összefüggő kötelezettségek teljesítésétől. A végrehajtó a működése, tevékenysége körében elkövetett jogsértésért, ideérve a személyiségi jogsértést is, ekként a személyében tartozik felelősséggel. A felperes által az igényérvényesítés alapjaként megjelölt károkozó magatartás a végrehajtó szakmai működésével volt kapcsolatos, ennek ellenére az igényt a végrehajtói irodával szemben érvényesítette; ezért a keresetet az alperes passzív perbeli legitimációjának hiányában, az igény érdemi vizsgálata nélkül el kellett utasítani.

[7] A polgári perendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte a pervesztes felperest az alperes és alperesi beavatkozó perköltségének megfizetésére. A felperes részére engedélyezett személyes költségmentességre tekintettel a Pp. 102. § (6) bekezdése szerint megállapította, hogy a meg nem fizetett kereseti illeték az állam terhén marad.

[8] A felperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet „megsemmisítését” és az elsőfokú bíróság kötelezését az elsőfokú peres eljárás lefolytatására (helyesen: az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását) kérte. Hangsúlyozta, hogy az elsőfokú bíróság a keresetet befogadta és az ügyet érdemben tárgyalta; amennyiben az alperes személyét tévesen jelölte meg, úgy a Pp. 176. § (1) bekezdés e) vagy h) pontja alapján a keresetlevél visszautasításáról kellett volna rendelkeznie. A Vht. 225. § (2) bekezdése szerint a végrehajtói cselekmények bírósági cselekményeknek feleltethetők meg; márpedig a bíróság a kereset visszautasításáról dönt abban az esetben, ha a keresetet az eljáró bíró és nem az őt foglakoztató törvényszék ellen terjesztik elő (példaként hozta a Debreceni Törvényszék 32.P.21.229/2025/3. szám alatti végzését).

[9] Kifejtette: nem személyesen az önálló bírósági végrehajtóval, hanem a végrehajtói irodával állt jogviszonyban. A végrehajtó tevékenységét kizárólag végrehajtói irodán keresztül végezheti. Érvelése szerint a Vht. 254/A. § (1)-(3) bekezdései és 1. §-a, valamint a Ptk. 2:51. § (1) és (3) bekezdései, továbbá a Pp. 176. § (1) bekezdésének h) pontja alapján 'végrehajtó neve' mint magánszemély ellen nem indítható per az általa végrehajtóként okozott károkért. A cégjegyzék szerint 'végrehajtó neve' az alperes tagja és ügyvezetője; feladatait ezért munkavállalóként vagy megbízási jogviszonyban láthatja el. A Ptk. 6:548. §-ának (2) bekezdése, 6:549. §-a, valamint 6:540. §-a és 6:542. §-a összevetésével megállapítható, hogy a perben az alperes kizárólag jogi személy lehet; a végrehajtó által folytatott tevékenységért a felelősség az alperest terheli. Kiemelte, hogy a végrehajtó magánszemélyként nem rendelkezik felelősségbiztosítással, amely éppen a végrehajtóként okozott károk megtérítésére szolgál és a végrehajtói tevékenység folytatásának feltétele, erre tekintettel az elsőfokú ítélet a józan ésszel is ellentétes. Érvelésének alátámasztására hivatkozott az alperesi beavatkozó által csatolt biztosítási kötvényre is.

[10] Sérelmezte továbbá, hogy habár az elsőfokú bíróság személyes meghallgatásra idézte, csupán néhány mondatot mondhatott el, részletes személyes meghallgatását az elsőfokú bíróság nem foganatosította.

[11] Az alperes fellebbezési ellenkérelmet nem nyújtott be.

[12] Az alperesi beavatkozó fellebbezési ellenkérelmében kérte az elsőfokú ítéletet helybenhagyni annak helyes indokai alapján, valamint kérte kötelezni a felperest másodfokú perköltsége megtérítésére, amelyet a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet (a továbbiakban: Ükr.) 3. § (5) bekezdése szerinti mértékű ügyvédi munkadíjban jelölt meg. Hangsúlyozta, hogy az egységes bírói gyakorlat

szerint a végrehajtói jogkörben okozott kárért való speciális felelősségi alakzat alanya az önálló bírósági végrehajtó. A felperes keresetét a végrehajtó szakmai hibájára alapította, ami a közhatalom gyakorlásával okozott kárért való felelősséget alapozhatja meg; ezen igény a végrehajtóval szemben érvényesíthető. Hangsúlyozta, hogy az elsőfokú bíróság erre kifejezetten felhívta a felperes figyelmét, aki ennek ellenére a keresetet az alperessel szemben tartotta fenn. A végrehajtói jogkörben okozott kárért való felelősség nem azonos a bírósági jogkörben okozott kárért való felelősséggel, utóbbi esetben a jogszabály meghatározza, hogy a kereset kivel szemben indítható meg. Nem volt annak jelentősége, hogy az elsőfokú bíróság befogadta a keresetet, mint ahogy annak sem, hogy a biztosítási kötvényen milyen megjelölés szerepel (azt egyébként az ajánlaton a szerződő adja meg); a Vht. 236. § (2) bekezdése szerint a biztosítás megkötésének kötelezettsége a végrehajtót terheli.

[13] Az ítéltábla a Pp. 376. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el a fellebbezést, és azt megalapozatlannak találta.

[14] A felperes a fellebbezésben kizárólag az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését kérte az annak alapjaként szolgáló jogszabályi rendelkezés megjelölése nélkül. A Pp. 371. § (2) bekezdése szerint az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését a fél – az ítélet megváltoztatására irányuló kérelem nélkül – a 379–381. §-ban foglaltakra hivatkozva kérheti. A fellebbezésben arra hivatkozott, hogy amennyiben az alperes személyét tévesen jelölte meg (amelyet egyébként a fellebbezésében is vitatott) az elsőfokú bíróságnak a keresetlevelet a Pp. 176. § (1) bekezdés e) vagy h) pontja alapján vissza kellett volna utasítania; a fellebbezési kérelme ugyanakkor az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésre irányult. Hivatkozott továbbá arra is, hogy az elsőfokú bíróság elmulasztotta a felperes részletes személyes meghallgatását.

[15] Az ítéltábla a fellebbezési kérelemre tekintettel (amely az elsőfokú ítélet „megsemmisítése” mellett az elsőfokú eljárás megismétlésére irányult), hangsúlyozza, hogy amennyiben a felperes érvelése megalapozott, és a keresetlevelet a Pp. 176. § (1) bekezdés e) vagy h) pontja alapján vissza kellett volna utasítani, annak következménye a Pp. 240. § (1) bekezdése és 379. §-a alapján nem az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítása, hanem az eljárás megszüntetése lett volna.

[16] A felperes ezen hivatkozása ugyanakkor téves jogértelmezésen alapul. Az elsőfokú bíróság ítéletének alapjaként szolgáló passzív perbeli legitimáció fennállása ugyanis elsősorban anyagi és nem eljárásjogi kérdés. A passzív perbeli legitimáció, azaz az alperes szempontjából értelmezett kereshetőségi jog azt jelenti, hogy a perben érvényesített jog az alperessel szemben áll-e fenn (Kúria Pfv.III.20.789/2014/7.), amelyről a bíróság csak az érdemi határozatában foglalhat állást (Kúria Pfv.20.320/2025/6. szám alatti ítélet). A perbeli legitimáció hiánya főszabályként a kereset érdemi elutasításához vezet; kivételesen akkor lehet eljárásjogi kérdés, ha a pert csak jogszabályban erre feljogosított személy indíthatja meg, vagy az csak meghatározott személyekkel szemben indítható. Ez utóbbi esetben a passzív legitimáció hiánya miatt egyébként a felperes fellebbezésében nem hivatkozott Pp. 176. § (2) bekezdés b) pontja szerinti jogkövetkezmény alkalmazásának van helye (hasonlóan: Kúria Pfv.I.21.212/2019/9. szám). Amennyiben ezen eset állna fenn, úgy a Pp. 381. §-a alapján ténylegesen az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése lenne indokolt. A passzív perbeli legitimáció azonban csak akkor eljárásjogi kérdés, ha az anyagi vagy eljárási jogszabály egyértelműen meghatározza azt a személyt, aki az adott perben alperes lehet. Abban az esetben azonban, ha az adott jogszabály nem mondja ki, hogy az igény kizárólag az ott meghatározott személyekkel szemben érvényesíthető, csupán valamely anyagi jogi jogviszonyra, annak alanyaira, az abból eredő jogokra és kötelezettségekre nézve tartalmaz rendelkezést, a keresetlevél visszautasításának a nem megfelelő alperes megjelölése miatt nincs helye.

[17] A végrehajtói jogkörben okozott károkért való felelősséggel összefüggésben pedig – ahogyan az elsőfokú bíróság helytállóan kifejtette – nincs olyan jogszabályi rendelkezés, amely konkrétan megjelölné azon személyt, akivel szemben az igény érvényesíthető. A bírósági, ügyészségi jogkörben okozott kárért fennálló felelősség és a közjegyzői, végrehajtói jogkörben okozott kárért való felelősség a közigazgatási jogkörben okozott kárért fennálló felelősség elkülönült speciális formái. Az anyagi jogi jogszabály ugyanakkor kizárólag a bírósági, ügyészségi jogkörben okozott kárért való felelősség vonatkozásában határozza meg azon személyeket, akikkel szemben az igény érvényesíthető [a Ptk. 6:549. § (1) bekezdése szerint a Legfőbb Ügyészség; illetve az a jogi személy bíróság, amelynek elnöke a nem jogi személy bíróság bírái tekintetében az általános munkáltatói jogkört gyakorolja; ezzel azonosan a Ptk. 2:51. § (3) bekezdése]. A Vht. 236. § (1) bekezdése csupán annyit rögzít, hogy a végrehajtó a végrehajtói működése körében, illetve az eljárása során okozott kárért kártérítésre és személyiségi jogsértésért sérelemdíj megfizetésére a Polgári Törvénykönyv szabályai szerint köteles; de nem határozza meg kifejezetten, hogy az ilyen igény kivel szemben érvényesíthető. A közjegyzői, végrehajtói jogkörben okozott kárért való felelősség vonatkozásában pedig a Ptk. sem tartalmaz kifejezett rendelkezést arról, hogy az igény kivel szemben érvényesíthető; azt a végrehajtó által okozott kár, illetve személyiségi jogsértés esetén sem a Ptk. 6:549. § (2) bekezdése, sem a Ptk. 2:51. § (2)-(3) bekezdése nem határozza meg. A felperes érvelésével szemben a Vht. 225. § (2) bekezdése (amely szerint a végrehajtó eljárása a bíróság eljárásával azonos) ezzel összefüggésben nem releváns. Az önálló bírósági végrehajtó nem a bírósági szervezetrendszer része; továbbá a felhívott rendelkezés csupán annyit jelent, hogy a bírósági végrehajtási eljárás önálló nemperes eljárás, amelyben a közhatalom a bírósági határozatok teljesítésének állami kényszer útján szerez érvényt; a végrehajtási eljárás lefolytatására eltérő rendelkezés hiányában a bírósági eljárásra vonatkozó szabályokat kell alkalmazni; az önálló bírósági végrehajtó más hatóság által nem utasítható, és az intézkedéseit kizárólag a nemperes végrehajtási eljárásra vonatkozó rendelkezések alapján hozhatja meg. A végrehajtó ugyanakkor nem is a közigazgatási szervezetrendszer része, ekként a Ptk. 2:51. § (2) bekezdésének alkalmazási körébe sem tartozik. Ezzel összefüggésben szükséges hangsúlyozni, hogy a Vht. 254/A. § (1) bekezdése szerint a végrehajtói iroda az önálló bírósági végrehajtói tevékenység végzésének elősegítésére határozatlan időre alapított, jogi személyiséggel rendelkező szervezet, de a Vht. 225. § (1) bekezdése szerint a végrehajtás foganatosítása az önálló bírósági végrehajtó (nem a végrehajtói iroda) feladata és a kötelezettsége.

[18] Az anyagi jogi rendelkezések eljárásjogi következményeit tartalmazó Pp. 176. § (1) bekezdés h) pontja akként rendelkezik, hogy amennyiben a jogosult az ügyészségi jogkörben okozott kár/sérelemdíj megtérítése iránti igényét nem a Legfőbb Ügyészség vagy az eljáró bíróság illetékességi területén működő jogi személyiséggel rendelkező bírósággal szemben érvényesíti, akkor keresetlevele a Pp. 176. § (1) bekezdés h) pontja szerint visszautasítandó. A felperes ugyanakkor nem ügyészségi, bírósági jogkörben okozott kár vagy ügyészségi, bírósági jogkörben okozott személyiségi jogsértésen alapuló sérelemdíj iránti igényt érvényesít.

[19] Csupán megjegyzi az ítéltábla, hogy a felperes által a fellebbezésben hivatkozott Pp. 176. § (1) bekezdés h) pontja az alperesi perbeli legitimáció speciális esetét szabályozza, igazodva a Ptk. 2:51. § (2) - (3) és 6:549. § (1) bekezdéseivel; akkor alkalmazható, ha a közigazgatási, bírósági vagy ügyészségi jogkörben eljáró személy személyiségi jogot sértő vagy károkozó tevékenysége miatt a pert e személy ellen és nem az ezért helytállási kötelezettséggel tartozó munkáltatója ellen indítja meg. A rendelkezés kiterjesztően nem értelmezhető. Nem lehet irányadó abban az esetben, amennyiben a jogsértő személy közvetlen felelősséggel tartozik ugyan, ám a felperes e személy helyett tévesen a jogállítása szerint a jogsértőért helytállási kötelezettséggel terhelt jogi személy ellen terjeszt

elő keresetet. Mindamellet, hogy a felperes nem bírósági, ügyészségi jogkörben elkövetettjogsértés alapján érvényesít igényt; a pert nem a végrehajtói jogkörben eljáró, állítása szerint a hatósági eljárása során neki kárt okozó és személyiségi jogát sértő személy, hanem az érvelése szerint érte helytállási kötelezettséggel tartozó jogi személy ellen indította meg.

[20] A keresetlevél visszautasítására a fellebbezésben szintén felhívott Pp. 176. § (1) bekezdés e) pontja szerint sem volt lehetőség, hiszen az kizárólag arra az esetre irányadó, ha a félnek nincs perbeli jogképessége. A perbeli jogképesség a perben félként való szereplés képességét jelenti (Pp. 33. §), azt, hogy a félként megjelölt személyt a polgári jog szabályai szerint jogok illethetik és kötelezettségek terhelhetik. A végrehajtói iroda a Vht. 254/A. § (1) bekezdése szerint jogi személyiséggel rendelkezik, azaz a Ptk. 3. § (1) bekezdése szerint jogképes; ezért ezen rendelkezés alkalmazása fel sem merülhetett.

[21] Mivel a felperes által érvényesített igényekre vonatkozóan jogszabály nem tartalmaz olyan rendelkezést, amely kifejezetten meghatározná, hogy az igények kivel szemben érvényesíthetőek, a passzív perbeli legitimáció hiánya anyagi jogi kérdés volt, az elsőfokú bíróság jogszabálysértés nélkül döntött arról az ítéletében.

[22] A felperes fellebbezésében – feltételezhetően eljárási szabálysértésként – hivatkozott részletes személyes meghallgatásának elmulasztására is. Az ítéltábla ezzel összefüggésben rögzíti, hogy a Pp. 230. § (1) bekezdése alapján a fél személyes meghallgatásáról a bíróság mérlegelési jogkörben határoz; még a fél személyes meghallgatásának teljes mellőzése sem lényeges eljárási szabálysértés, és önmagában nem sérti a tisztességes eljárás követelményét, ha a per rendelkezésre álló adatai elégségesek a jogvita kereteinek a meghatározásához és a jogvita elbírálásához (BDT2021.4384.).

[23] A felperes tehát a fellebbezésében megalapozatlanul állította az eljárás lényeges szabályainak megsértését, és az ítéltábla maga sem észlelt az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését megalapozó eljárási szabálysértést, így az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésének a Pp. 379-381. §-ában írt feltételei nem álltak fenn.

[24] A felperes fellebbezése részletes érvelést tartalmazott azzal összefüggésben is, hogy az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg a végrehajtói iroda passzív perbeli legitimációjának hiányát, amely azonban a már kifejtettek szerint az elsőfokú ítélet anyagi jogi felülbírálata körében lenne vizsgálható. Abban az esetben, ha a jogorvoslattal élő fél a bíróság téves jogértelmezését sérelmezi az anyagi jogi jogszabálysértésre történő hivatkozás mellett, megváltoztatásra irányuló jogorvoslati kérelmet terjeszthet elő, azzal hogy amennyiben a bíróság álláspontja szerint további bizonyításra van szükség az érdemi döntés meghozatalához, úgy utasítsa az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára; a bíróság az ilyen módon előterjesztett kérelem alapján mérlegelheti, hogy rendelkezésre állnak-e az adatok a megváltoztató döntés hozatalához, szükség esetén pedig az ítélet hatályon kívül helyezése mellett új eljárást rendelhet el (Kúria Pfv.VII.20.127/2023/6. számú ítélet). A felperes azonban az ítélet megváltoztatása iránti kérelmet nem terjesztett elő, de az ítéltábla által gyakorolni kért felülbírálati jogkörként sem jelölte meg az anyagi jogi felülbírálatot [nem hivatkozott a Pp. 369. § (3) bekezdésére]. Az ítéltábla megváltoztatás iránti fellebbezési kérelem hiányában nem érinthette az ügy érdemét, a Pp. 382. §-ában foglaltaknak megfelelően az ügy érdemére vonatkozó döntés elvi helyességét vélelmezve, az elsőfokú bíróság ítéletét – az ügy érdemét nem érintve - helybenhagyta.

[25] A felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján köteles lenne megtéríteni az alperes és alperesi beavatkozó másodfokú perköltségét. Az alperes oldalán azonban perköltség nem merült fel, míg az alperesi beavatkozó másodfokú perköltségét nem a Pp. 81. § (2) bekezdésének megfelelően kérte. Az alperesi beavatkozó feltüntette ugyan az ügyvédi munkadíj összegét szabályozó jogszabályi rendelkezést; de

részben már hatályban nem lévő jogszabályra hivatkozott, részben annak alapján is hiányos volt a felszámítás, mivel csak az Ükr. 3. § (5) bekezdését jelölte meg, annak meghatározása nélkül, hogy mely jogszabályhely alapján számított elsőfokú perköltség 50%-ának megtérítésére tart igényt. A megfelelő felszámítás hiányában az ítéltábla a felperest az alperesi beavatkozó javára sem kötelezte másodfokú perköltség megfizetésére.

[26] A felperes teljes személyes költségmentessége folytán a Pp. 94. § (1) bekezdésének f) pontja, 101. § (3) és 102. § (6) bekezdései alapján az állam viseli a fellebbezési illetéket a pártfogó ügyvéd díját a pervesztes felperes helyett.

Debrecen, 2026. április 29.

Dr. Pribula László s.k. a tanács elnöke, Dr. Gárdosi Judit s.k. előadó bíró, Dr. Árok Krisztián s.k. bíró